

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu și de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbalat, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 10 iulie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în privința inculpaților

*Condur Dumitru XXXXX, născut la
XX XXXXXX XXXX în XXXXXX, XXXXXX,
locuitor al XXXXXX, XXXXXX, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale;*

*Condur Mariana XXXX, născută la
XX XXXXXX XXXX în XXXXXX, locuitoare a
XXXXXX, XXXXXX, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 04.05.2018 – 10.07.2018,
instanța de apel: 20.08.2018 – 17.10.2018,
instanța de recurs: 17.01.2019 – 26.02.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Orhei din 10 iulie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Condur Dumitru pe art. 155 Cod penal a fost încetat, pe motivul împăcării părților.

Condur Dumitru a fost condamnat în baza art. 208² Cod penal la 3 ani închisoare, în baza art. 209 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de **450** unități convenționale, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de **300** unități convenționale, în baza art. 290 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Potrivit art. 84 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1200 unități convenționale, ce constituie 60.000 lei.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 2 ani.

Procesul penal în privința lui Condur Mariana pe art. 155 Cod penal a fost încetat, pe motivul împăcării părților.

Condur Mariana a fost condamnată în baza art. 208² Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 2 ani.

De la inculpați s-au încasat, în mod solidar, în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 4710,02 lei.

2. Instanța a constatat că la sfârșitul lunii octombrie 2017, inculpatul Condur D., acționând de comun acord cu Condur M., aflându-se pe teritoriul XXXXXX, XXXXXX, urmărind scopul satisfacerii necesităților sexuale, i-au propus minorei, XXXXXX, născută la XXXXXX, despre care știau cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 18 ani, să le presteze servicii sexuale contra unei sume bănești, iar după obținerea acordului acesteia, au beneficiat de servicii sexuale prestate de către XXXXXX, ultima primind suma de 300 lei pentru primul raport sexual și, ulterior, suma de 400 lei, pentru un alt raport sexual, la o altă dată, în aceleași condiții.

Tot el, având scopul păstrării de muniții fără autorizarea corespunzătoare, într-o perioadă nedeterminată de timp, a păstrat un cartuș la domiciliul său, care a fost depistat și ridicat în cadrul percheziției din 16.12.017 la domiciliul acestuia, și anume, în încăperea de tip bucătărie, într-un dulap din partea stângă de la ușa de acces care, ulterior, a fost împachetat și sigilat.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-6758 din 26.12.2017, cartușul prezentat se referă la categoria muniției letale, este cartuș militar, cal. 5,45 mm.(5,45×39mm.) cu lovitură centrală, cu glonț de tip trasor, cu miez din metal moale, confecționat industrial la uzina „Ульяновский патронный

завод”, din or. Uliyanovsk, URSS (Federația Rusă), în a. 1982, destinat pentru efectuarea tragerilor din armele cu țevă ghintuită, pistoalele-mitralieră Kalașnikov fabricate în URSS (Rusia) - „AK-47”; „AKS-74”; „AK-74M”; „AK-105”; „ASN”; „AN-94” (Abakan); R.D.G. - „MPiKS-74”; Bulgaria - „AKN-74”; România - tip „AK-74” și „AK-74S”; Polonia - „ONYX Model 89”, „TANTAL wz88”, Cehoslovacia - „LADA”, din puștile-mitralieră Kalașnikov de tip „RPK-74” și „RPKS-74”, fabricate în URSS (Rusia), Bulgaria, România, de tip „LADA” - Cehoslovacia, etc, cartușul menționat fiind util pentru efectuarea tragerii.

Tot el, într-o perioadă nedeterminată de timp, urmărind scopul păstrării ilegale a drogurilor, fără scop de înstrăinare, a păstrat la domiciliul său, substanțe stupefiante, care au fost depistate și ridicate, în cadrul efectuării la 16.12.2017 a percheziției autorizate la domiciliul acestuia, și anume, în încăperea de tip garaj, sub masa din partea dreaptă de la intrare a fost depistat și ridicat un aparat confecționat artizanal din două fragmente de sticle din masă plastică, baza cu volum de 3 l., iar fragmentul din partea de sus cu volum de 1,5 l., la gura fragmentului, în interior, cu depuneri de culoare cafenie cu miros specific, precum și pe bancheta din spate a automobilului de model „Volga 2401”, aflat în garajul percheziționat a fost depistată și ridicată o masă vegetală uscată, de culoare verde-cafenie, cu miros specific, bunurile menționate fiind împachetate și sigilate.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-S-313 din 18.01.2018 depunerile de culoare cafenie de pe suprafețele interioare ale fragmentelor de butelii din polimer incolor, reprezintă rășină de canabis, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței constituie în total 0,334 gr. (0,328 gr., 0,006gr. - materie uscată). Masa vegetală uscată de culoare verde, reprezintă marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante de origine vegetală, obținută artizanal din plante de canabis (cânepă), neutilizate în scopuri medicale. Cantitatea substanței stupefiante (marihuană - masă uscată) constituie 35,08 gr., care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă, în ambele cazuri, substanțe stupefiante în proporții mari.

Tot el, urmărind scopul atragerii unui minor la consumul de droguri, la 10 iulie 2017, aflându-se în automobilul personal pe teritoriul XXXXX împreună cu minora XXXXXX, despre care știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 18 ani, a atras-o pe aceasta la consumarea ilegală a substanțelor stupefiante. În continuare, aproximativ la sfârșitul lunii octombrie-începutul lunii noiembrie 2017, minora, XXXXXX, aflându-se la domiciliul lui Condur D., a fost atrasă de către ultimul la consum ilegal al substanțelor stupefiante printr-un aparat confecționat artizanal, destinat consumului de substanțe stupefiante, păstrat în garajul de lângă casă, depistat și ridicat în cadrul efectuării percheziției la 16.12.2017.

Tot el, la începutul lunii noiembrie 2017, acționând de comun acord cu Condur M., după ce au beneficiat de serviciile sexuale prestate de minora

XXXXXX, aflându-se pe teritoriul XXXXX, urmărind scopul schimbării conduitei victimei în interesul lor, s-au deplasat împreună cu aceasta cu automobilul lor de model Peugeot, n.î. (LT) XXXXXX, pe un câmp în afara oraşului unde, pentru a o determina să nu comunice nimănui despre beneficierea de serviciile ei sexuale, precum şi pentru a obţine mijloacele băneşti achitate de către aceştia pentru beneficierea de servicii sexuale, au ameninţat-o cu omor şi cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, fapt pe care minora l-a perceput ca ameninţare reală, existând pericolul realizării acesteia.

Condur M., acţionând de comun acord cu Condur D., aflându-se pe teritoriul XXXXXX, XXXXXX, urmărind scopul satisfacerii necesităţilor sexuale, i-au propus minorei XXXXXX, despre care ştiau cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 18 ani, să le presteze servicii sexuale contra unei sume băneşti, iar după obţinerea acordului acesteia, au beneficiat de servicii sexuale prestate de către XXXXXX, achitându-i suma de 300 lei pentru primul raport sexual şi, ulterior, suma de 400 lei pentru un alt raport sexual, la o altă dată, în aceleaşi condiţii.

Tot ea, la începutul lunii noiembrie 2017, acţionând de comun acord cu Condur D., după ce au beneficiat de serviciile sexuale prestate de minora, XXXXXX, aflându-se pe teritoriul XXXXX, urmărind scopul schimbării conduitei victimei în interesul lor, s-au deplasat împreună cu aceasta cu automobilul lor de model Peugeot, n.î. (LT) XXXXXX, pe un câmp în afara oraşului unde, pentru a o determina să nu comunice nimănui despre beneficierea de serviciile ei sexuale, precum şi pentru a obţine mijloacele băneşti achitate de către aceştia pentru beneficierea de servicii sexuale, au ameninţat-o cu omor şi cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, fapt pe care minora l-a perceput ca ameninţare reală, existând pericolul realizării acesteia.

Instanţa a reţinut că, până la începerea cercetării judecătoreşti, inculpaţii, prin declaraţie semnată personal, au recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le cunosc şi asupra cărora nu au obiecţii.

Reprezentantul legal al părţii vătămate minore, Loguşco A., a încheiat o tranzacţie de împăcare cu inculpaţii, confirmând restituirea prejudiciului cauzat şi indicând că nu are pretenţii de ordin material şi moral faţă de aceştia.

Deoarece probele administrate dovedesc pe deplin vinovăţia inculpaţilor, instanţa a încadrat acţiunile lui Condur D. în baza art. 208² Cod penal, ca beneficierea, contra oricăror avantaje materiale, de serviciile sexuale prestate de către o persoană despre care se ştia cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 18 ani, art. 290 alin. (1) Cod penal, ca păstrarea muniţiilor, fără autorizaţia corespunzătoare, art. 217 alin. (2) Cod penal, ca acţiuni de circulaţie ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, fără scop de înstrăinare, adică păstrarea ilegală a drogurilor, săvârşite în proporţii mari şi fără scop de înstrăinare, art. 209 alin. (1) Cod penal, ca atragerea minorilor la consumul ilegal de droguri, medicamente sau alte substanţe cu efect narcotizant, adică atragerea de către o

persoană care a atins vârsta de 18 ani a minorilor la consumul ilegal de droguri și pe art. 155 din Codul penal, ca amenințarea cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, iar acțiunile lui Condur M. – în baza art. 208² Cod penal, ca beneficierea, contra oricăror avantaje materiale, de serviciile sexuale prestate de către o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 18 ani și pe art. 155 din Codul penal, ca amenințarea cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul Condur D. a săvârșit infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, iar inculpata Condur M. - infracțiuni mai puțin grave și grave, că ei se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, anterior nu au fost judecați, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind recunoașterea vinei, căința sinceră și săvârșirea pentru prima dată a unor infracțiuni.

Instanța a indicat că sancțiunea art. 208² Cod penal prevede pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar, în condițiile aplicării art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se stabilesc noi limite de la 2 ani până la 4 ani și 7 luni.

Infracțiunea prevăzută la art. 209 alin. (1) Cod penal se sancționează cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se stabilesc noi limite ale pedepsei cu amendă de la 412,5 la 712,5 unități convenționale, sau închisoare de până la 3 ani și 4 luni.

Sancțiunea art. 217 alin. (2) Cod penal prevede amendă de la 400 la 700 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de până la 150 de ore, sau închisoare de până la 1 an, limitele noi, în condițiile art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală, pentru amendă fiind de la 300 la 525 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității până la 100 de ore, și închisoare până la 8 luni.

Infracțiunea prevăzută la art. 290 alin. (1) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în condițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind stabilite noi limite ale pedepsei cu amendă de la 487,5 la 712,5 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 160 de ore, și cu închisoare de până la 2 ani.

Astfel, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 208² Cod penal inculpaților Condur D. și Condur M., urmează a le fi aplicată o pedeapsă în măsură să-i convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare or, aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni, fiind echitabilă o pedeapsă cu închisoare, cu

suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, iar inculpatului Condur D. pentru infracțiunile prevăzute de art. 209 alin. (1), 217 alin. (2), 290 alin. (1) Cod penal, este posibilă stabilirea unei pedepse sub formă de amendă.

Fiind stabilit că inculpații au recunoscut vina, au reparat prejudiciul cauzat prin fapta infracțională, au confirmat împăcarea și au solicitat admiterea cererii de împăcare, aceasta nefiind contrară prevederilor art. 109 Cod penal, urmează a fi încetat procesul penal pe art. 155 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, în conformitate cu art. 227 alin. (2) pct. 5), 229 Cod de procedură penală, urmează a încasa, în mod solidar, din contul inculpaților cheltuielile judiciare în sumă de 4710,02 lei, acestea fiind probate prin borderoul de calcul.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbalat, a declarat apel, solicitând casarea încheierii instanței privind examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal pe art. 155 Cod penal să fie încetat în legătură cu împăcarea părților. Condur D. să fie condamnat în baza art. 208² Cod penal la 3 ani închisoare, art. 290 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, art. 217 alin. (2) Cod penal la 6 luni închisoare, art. 209 alin. (1) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare și în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pedeapsă definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare. Condur M. să fie condamnată în baza art. 208², 90 Cod penal la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Automobilul „Lancia Ypsilon”, n.î. XXXXXX, ce aparține lui Condur D., să fie confiscat în beneficiul statului, în baza art. 106 Cod penal.

Cheltuielile judiciare în sumă de 4710,02 lei, să fie încasate, în mod solidar, din contul inculpaților în beneficiul statului.

Apelanta a invocat că prin încheierea din 11.05.2018 s-a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, iar la 21.05.2018, instanța de fond, în mod inexplicabil, prin încheiere protocolară a acceptat cererile inculpaților înaintate potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și, pronunțându-se a doua oară în cadrul unuia și aceluiași proces asupra unei chestiuni, a dispune examinarea cauzei penale în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Or, încheierea din 21.05.2018 prin care a fost dispusă examinarea în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, este ilegală, adoptată cu încălcarea prevederilor art. 352 Cod de procedură penală, iar, prin adoptarea acestei soluții, instanța a ignorat propria încheiere din 11.05.2018, prin care a încheiat ședința preliminară, stabilind procedura generală de examinare a cauzei.

În ședința de judecată din 29.05.2018, instanța a respins demersul acuzării, înaintat conform prevederilor art. 364¹ alin. (2) Cod de procedură penală, prin care, având în vedere contrarietatea și nesinceritatea declarațiilor inculpaților făcute în cadrul cercetării judecătorești, s-a solicitat dispunerea judecării cauzei penale în

procedură generală, fiind constatată că, de facto, inculpații nu recunosc faptele ce li se impută prin învinuire, nu însușesc probatoriul administrat la etapa urmăririi penale, respectiv, nu cad sub incidența prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, cererea acuzării a fost înaintată în corespundere cu art. 364¹ alin. (2) Cod de procedură penală și este în concordanță cu prevederile Hotărârii Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, astfel, prin apelul declarat se contestă, ca fiind ilegale, și încheierile din 21.05.2018 și 29.05.2018, adoptate până la emiterea sentinței.

Pe lângă aceasta, soluția instanței de fond este neîntemeiată în partea individualizării și stabilirii pedepsei, nefiind acordată deplină eficiență prevederilor art. 7, 75 Cod penal, fiind argumentată în mod abstract soluția de a suspenda condiționat executarea pedepsei.

Totodată, recunoașterea vinovăției la etapa judecării cauzei nu poate fi apreciată drept circumstanță atenuantă, iar solicitarea inculpaților de examinare a cauzei în procedură simplificată este condiționată, în exclusivitate, de beneficiile oferite la stabilirea pedepsei, în cazul pronunțării unei sentințe de condamnare și nu poate fi considerată ca circumstanță atenuantă prevăzută la art. 76 alin. (1) Cod penal, ce presupune, potrivit Hotărârii Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013, ca una și aceeași situație să i se acorde o dublă valență juridică.

Potrivit art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Or, în cazul inculpatului Condur D., pedeapsa închisorii, cu suspendarea condiționată a acesteia nu-și va atinge scopul scontat, concluzie ce rezultă, inclusiv din analiza declarațiilor acestuia în cadrul cercetării judecătorești care, de facto, nu a recunoscut faptele incriminate, nefiind onest și sincer în cadrul audierii, iar cererile inculpaților de examinare a cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, au fost înaintate doar cu scopul ușurării situației la etapa de stabilire a pedepsei.

În același timp, sentința este ilegală și în partea stabilirii pedepsei sub formă de amendă deoarece, potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la **500** la 3000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material - până la 20.000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii. Mărimea amenzii se stabilește în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale.

Astfel, sancțiunea art. 209 Cod penal prevede amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani, inculpatului Condur D., în mod ilegal, fiindu-i stabilit cuantumul amenzii de 450 unități convenționale.

Aceeași situație se atestă și în cazul stabilirii pedepsei în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, sancțiunea căruia prevede amendă de la 400 la 700 unități convenționale, instanța aplicând o pedeapsă a amenzii sub limita minimă în mărime de 300 unități convenționale.

Contrar prevederilor art. 385 Cod de procedură penală și cererii acuzării, instanța de fond nu s-a expus asupra confiscării automobilului „Lancia Ypsilon” ce aparține lui Condur D., utilizat la comiterea infracțiunii, în baza art. 106 Cod penal.

Prin urmare, instanța de fond incorect a stabilit prezența circumstanțelor ce condiționează stabilirea pedepsei inculpatului Condur D. conform art. 90 Cod penal, sentința urmând a fi casată în partea individualizării pedepsei și a respingerii cererii acuzării de judecare a cauzei în procedura generală.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că la examinarea cauzei, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei nefiind viciată, în cadrul urmăririi penale nefiind încălcate normele imperative ale Codului de procedură penală, iar instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Or, este neîntemeiată cererea acuzării privind casarea încheierii protocolare a instanței de fond din 21.05.2018, aceasta fiind emisă conform normelor legale, iar temeiul invocat că instanța de fond a încheiat ședința preliminară și a stabilit procedura de examinare a cauzei penale în procedură generală este nefondat, prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 11.05.2018, fiind stabilit că instanța de fond a admis poziția acuzării referitor la examinarea cauzei în procedură generală, din motiv că până la acel moment nu erau alte opinii referitor la procedura examinării cauzei, însă ședința preliminară nu a fost declarată închisă, ulterior fiind examinat demersului procurorului privind prelungirea măsurii preventive.

Deci, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în cadrul urmăririi penale, acceptate de inculpați, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, corect concluzionând referitor la vinovăția inculpatului Condur D. în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de circumstanțele cauzei și de **limitele de pedeapsă stabilite** pentru infracțiunile incriminate, stabilindu-le inculpaților o pedeapsă **corectă** și echitabilă.

Totodată, prima instanță a conchis întemeiat că, în coraport cu faptele comise și personalitatea inculpaților, reeducarea și corectarea acestora este posibilă fără izolare de societate și, aplicându-le pedeapsa sub formă de închisoare, corect a concluzionat că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea condiționată a

executării pedepsei pe o perioadă de probațiune, conform prevederilor art. 90 Cod penal, acordându-le șansa de a-și corija comportamentul în sensul respectării legii.

Pe lângă aceasta, instanța de fond **corect** a aplicat inculpatului Condur D. **pedeapsa cu amendă, în limitele legii** și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pentru infracțiunile prevăzute la art. 209 alin. (1), 290 alin. (1) și 217 alin. (2) Cod penal, iar argumentul acuzării este neîntemeiat.

Este neîntemeiată și cererea procurorului privind confiscarea automobilului „Lancia Ypsilon”, fiind stabilit că *infracțiunile au fost comise cu intenție asupra persoanei, ceea ce apriori exclude posibilitatea ca mijlocul de transport să fi fost destinat special pentru comiterea infracțiunilor.*

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii în partea privind individualizarea pedepsei și neconfiscarea automobilului și dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că instanța de apel eronat a interpretat și aplicat prevederile art. 61, 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpaților fiind omise circumstanțele cauzei, consecințele survenite și faptul că au fost comise infracțiuni asupra unei minore.

Instanțele de fond și de apel s-au limitat la descrierea art. 7, 61, 75, 90 Cod penal fără a argumenta motivele care au servit la invocarea acestor temeieri.

Or, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei.

Astfel, concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probele administrate la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, cu scopul legii penale și principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Totodată, fiind stabilit că infracțiunile de acest gen comise, în special de inculpatul Condur D. au o amploare răspândită în țară, iar legea penală apără aceste valori de orice atentat, acestuia urma a-i fi aplicată o pedeapsă mai aspră, inclusiv pentru a evita contribuirea la dezvoltarea în rândul cetățenilor a sentimentului că nu pot beneficia de o protecție adecvată din partea statului și curmarea încrederii infractorilor în faptul că vor fi blând pedepsiți.

Potrivit art. 46 alin. (3), (4) din Constituție, averea dobândită licit nu poate fi confiscată, caracterul licit al dobândirii ei se prezumă și doar bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate în condițiile legii.

Conform dispozițiilor constituționale și prevederilor art. 106 alin. (1) și (2) Cod penal, aduse în concordanță cu Constituția, confiscarea averii este o pedeapsă complementară care constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a tuturor sau a unei părți din bunurile care se află în proprietatea condamnatului și care au fost destinate, folosite sau rezultate din infracțiune prin una din următoarele modalități: a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Deci, anume acest automobil a fost folosit la comiterea infracțiunilor de către inculpați și urma a fi trecut în proprietatea statului, însă, instanțele de fond și de apel au ignorat prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală potrivit căruia, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbat, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Recurenta a indicat că instanța de apel, acceptând ca fiind legală încheierea din 21.05.2018 privind examinarea cauzei în procedură simplificată, nu a indicat norma procesual-penală concretă pe care instanța de fond inițial s-a bazat la dispunerea judecării cauzei în procedură generală în ședința de judecată din 11.05.2018, iar, ulterior, acceptând cererea inculpaților, la dispunerea examinării cauzei în procedură simplificată or, asemenea normă în Codul de procedură penală nu se regăsește.

Astfel, în cazul în care instanța de fond nu a anunțat ședința preliminară deschisă, ignorând prevederile art. 345 Cod de procedură penală și nici nu a constatat posibilitatea judecării cauzei în procedură de urgență, potrivit art. 345 alin. (2) Cod de procedură penală, lipsind o astfel de încheiere la materialele cauzei, se constată încălcarea gravă a procedurii de judecare a cauzei, motiv din care a fost solicitată anularea încheierii din 21.05.2018 privind dispunerea judecării cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, potrivit dispozitivului sentinței, inculpatului Condur D. ilegal i-a fost stabilită, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 209 alin. (1) Cod penal amendă în mărime de 450 unități convenționale, iar pe art. 217 alin. (2) Cod penal – amendă sub limita minimă, în mărime de 300 unități convenționale

Astfel, instanța de apel, contrar prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal și pct. 34 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, care indică că limita minimă generală a pedepsei sub formă de amendă constituie 500 de unități convenționale și care nu mai poate fi redusă, a constatat că *...instanța de fond corect a aplicat inculpatului Condur D. pedeapsa*

sub formă de amendă în limitele legii și cu aplicarea art. 364^l Cod de procedură penală, pentru infracțiunile prevăzute de art. 209 alin. (1) Cod penal, art. 290 alin. (1) Cod Penal și art. 217 alin. (2) Cod penal, prin urmare argumentul invocat de acuzatorul de stat este neîntemeiat.

Pe lângă aceasta, instanțele de fond și de apel au ignorat circumstanțele de fapt constatate, greșit au individualizat pedepsele aplicate inculpaților, în argumentarea soluției de suspendare condiționată a executării pedepsei, invocând doar faptul că inculpații sunt fără antecedente penale, ambii nu se află la evidența mediului psihiatru sau medicului narcolog, au recunoscut vina, au manifestat căință activă, precum și au săvârșit pentru prima dată *unele infracțiuni*, sintagmă care nu se regăsește în art. 76 Cod penal.

Concluzia de suspendare condiționată a executării pedepsei cu stabilirea termenului de *probă* în privința inculpaților contravine prevederilor art. 89 Cod penal, care stipulează expres că termenul de probă se aplică doar militarilor.

Potrivit art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei, iar în cazul inculpatului Condur D., pedeapsa închisorii, cu suspendarea condiționată a executării nu-și va atinge scopul scontat.

Totodată, din circumstanțele în care s-a comis concursul de infracțiuni se atestă că acțiunile ilicite ale inculpaților au fost săvârșite într-un mod absolut conștient, intenționat, cu bună știință asupra unei persoane minore și denotă amoralitatea și cinismul deosebit, negarea totală a valorilor morale și sociale unanim recunoscute, prezentând un grad prejudiciabil sporit, soldat cu multiple și iremediabile efecte asupra victimei minore, constatate și în rezultatul evaluării psihologice a ultimei.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de fond și cea de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și **în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale** a prezentului cod. În corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la **500** la 3000 unități convenționale.

În corespundere cu jurisprudența națională, limita minimă se va reține, având în vedere stipulările art. 64 alin. (3) Cod penal, conform cărora, limita minimă generală a pedepsei sub formă de amendă constituie **500** de unități convenționale și care nu mai poate fi redusă (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, pct. 34.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit dispozitivului și descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*), stabilindu-i pedeapsa inculpatului Condur D., în condițiile beneficierei de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă, i-a aplicat în baza art. 209 alin. (1) Cod penal, amendă în mărime de **450** unități convenționale și în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, amendă în mărime de **300** unități convenționale.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, aplicând pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță în aspectul vizat, menținând o sentință neîntemeiată legal.

Or, concluzia că *instanța de fond corect a aplicat inculpatului Conducător D. pedeapsa cu amendă, în limitele legii și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pentru infracțiunile prevăzute la art. 209 alin. (1), 290 alin. (1) și 217 alin. (2) Cod penal*, contravine prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal, potrivit căruia mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la **500** la 3000 unități convenționale, coroborate cu cele din art. 75 alin. (1) Cod penal care prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Partii generale a prezentului cod, care stabilesc clar și fără echivoc că în toate cazurile, inclusiv în situațiile prevăzute în art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, amenda penală minimă nu poate fi mai mică de **500** unități convenționale;

b) toate probele pe care și-a întemeiat concluziile în descriptivul deciziei nu au fost verificate în ședința de judecată și nu au fost consemnate în procesul-verbal (*vol. III, f.d. 205-208*);

c) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și repetate în recursurile ordinare, inclusiv asupra celor reproduse la pct. **3., 5., 5.1.** din prezenta decizie.

Totodată, respingerea solicitării acuzării de confiscare a automobilului „Lancia Ypsilon” pe motiv că *infracțiunile au fost comise cu intenție asupra persoanei, ceea ce apriori exclude posibilitatea ca mijlocul de transport să fi fost destinat special pentru comiterea infracțiunilor*, este confuză, neclară și necoroborată cu prevederile art. 106 Cod penal, cu jurisprudența relevantă și cu împrejurările de fapt stabilite în speța de pe rol.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de

recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, și de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbalat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018, în privința inculpaților Condur Dumitru XXXXXX și Condur Mariana XXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 26 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Maria Ghervas